

tidligere Ordførere, ret udførlige Regler i § 2 om Erstatning, om Ret til at bære Kærestens Efternavn baade for Moder og Barn samt Arveret for Barnet, naar Manden hæver Forlovelsen efter at have besvangret sin Kæreste. I og for sig har jeg ikke noget imod den Grundtanke, der ligger til Grund for disse Regler, da det er heldigt at modvirke Ansvarsløsheden ogsaa paa dette Omraade, men det staar rigtig nok for mig saaledes, at det er en absolut Betingelse, at Forlovelse saa ogsaa er et fastslaaet Retsbegreb, thi det vilde hverken være heldigt eller moralsk forsvarligt gennem Erstatningskrav o. l. at søge at fremtvinge Ægteskab i Tilfælde, hvor Forlovelsen var af en meget flygtig Karakter. Hvad er derfor Forlovelse? Hvis jeg maa tillade mig at foretage et ganske kort historisk Tilbageblik, vil jeg sige, at i gamle Dage var det et ganske fastslaaet Begreb. Christian den Femtes Danske Lov foreskriver, at alle „upriviligerede“ — det er efter det nye Landstings Sammensætning alle Landstingsmænd f. Eks. —, alle upriviligerede, som agter at indgaa Ægteskab, først skal troloves; Rangs personer derimod kunde lade være eller i Stedet give hinanden Ja-Ord; alle vi andre skulde altsaa troloves, hvis vi havde levet paa den Tid, og Trolovelse var et nøje fastslaaet og til nøje Formularer knyttet Begreb med vidtgaende Retsvirkninger. Men denne Trolovelsesakt og -form bortfaldt i 1799, og siden da er Forlovelsen blevet et mere og mere tvivlsomt Begreb, thi et simpelt Ægteskabsløfte antages jo ikke at have nogen særlig Retskraft, end ikke i al Almindelighed, selv om det følges af en Besvangrelse. Indtil den nyeste Tid havde man vel det rent ydre Kriterium at gaa efter, at man havde Lov at gaa ud fra, at Folk var forlovede, naar de gik med Ring, og det gjorde man, naar man var forlovet; men dette Kriterium duer heller ikke længere, thi efter at det efterhaanden var blevet Skik, at man flyttede Ringen over paa venstre Haand, er man nu i de senere Aar i Dele af Overklassen naaet til, at man overhovedet har strøget Ringen — formodentlig er det i vore Gullaschtider alt for tarveligt at gaa med en almindelig glat Guldring paa Fingeren. Tillige er der kommet et vist andet Begreb frem i visse Dele af Befolkningen, et Begreb, som hedder at „gaa med“. Man „gaar med“ den og den Mand; det er en velvillig Omskrivning for et betydeligt intimere Forhold — i Reglen. Det er ikke saa sjæl-

dent, jeg i Embedsmedfør, naar jeg har spurgt en Barnemoder, om hun var forlovet med Faderen, har faaet det Svar: Nej, jeg har bare gaaet med ham. Altsaa, selv moderne Forlovelse kræver ikke Barnefødsel; men at „gaa med“ en Mand med det besynderlige Resultat, at et Barn bliver Følgen, det er ikke Forlovelse. Naar vi derfor skal knytte saa strenge Retsvirkninger, som der er Tale om i § 2, til Begrebet Forlovelse, forekommer det mig, at vi under Nutidens Opløsning udtrykkelig maa sige i Loven, hvad vi forstaar ved Forlovelse; ellers vil Reglerne i §§ 1 og 2 i Praksis kunne volde megen Forvirring og gøre navnlig Ægteskabet mere Skade end Gavn.

Med Hensyn til Betingelserne for Ægteskab vil jeg gerne dvæle lidt ved §§ 11 og 18 i Folketingets Vedtagelse, da der her er Tale om væsentlige Afgivelser fra den gældende Ret. § 11 siger, at den, der lider af smittefarlig Kønssygdom eller af Epilepsi, kun maa gifte sig, naar den anden Part ved dette og begge Parter har faaet Vejledning af en Læge, og i Forbindelse hermed staar Regelen i § 20, Nr. 5, om, at enhver af Brudefolkene enten skal afgive en skriftlig Erklæring paa Tro og Love om, at han hverken lider af eller har lidt af nogen Kønssygdom, eller ogsaa fremlægge Lægeattest. Jeg anser Princippet heri for rigtigt, ikke mindst under disse Sygdommes stadig tiltagende Udbredelse, men jeg anser Gennemførelsen af Regelen for meget uheldig, thi man kan sige sig selv, at selv om Syflitikere ikke — hvad Læger jo paastaar, de er — er stort mere løgnagtige end vi andre, vil vi faa et Utal af falske Erklæringer paa Tro og Love, da man absolut ikke tør forvente Ærlighed netop paa dette specielle Punkt, naar den anden Part i Forholdet intet ved. Hvis man derfor vil sikre Samfundet mod den Fare, der ligger i, at smittefarlige Individuer med de omhandlede Sygdomme gifter sig, og det synes jeg, man bør saa vidt muligt — jeg kunde i den Henseende godt tænke mig at gaa betydeligt videre i Lighed med det store Frihedsland Amerika; for øvrigt gaar man jo ogsaa i Norge og Sverige videre end her —, saa bør det være en Ægteskabsbetingelse for enhver at præstere Lægeattest. Dette kan ganske vist føles generende af mange, og en Lægeundersøgelse yder ofte ikke nogen absolut Garanti, men Hensynet til Samfundet og navnlig til den næste Generation kræver denne Udvej, hvis pædago-